
Beretning 2023

Årets gode naturnyhed i Guldborgsund Kommune

Grundejerforening fik støtte til at gøre fællesarealer vilde

I december måned sidste år modtog DN Guldborgsund en henvendelse fra Grundejerforeningen Bøtø (259 sommerhuse) gående på muligt samarbejde omkring en ”forretningsplan”.

Denne ”forretningsplan” var faktisk en godt gennemtænkt ”grøn plan” med fine illustrationer om de tanker, foreningen havde gjort sig for at øge ”naturindholdet” - biodiversiteten på fællesarealerne - og planen havde meget stor opbakning i grundejerforeningen.

DN Guldborgsund kan ikke direkte gå i et samarbejde som sådan, men vi gav gode råd om, hvordan vi tænker, man skal takle en så ambitiøs naturplan.

Det sidste nye er, at grundejerforeningen har arbejdet videre med planen, har ansøgt og fået bevilliget hele 618.000 kr. i tilskud til deres projekt fra Nordea Fondens ”Her gror vi-puljen”.

Det må siges, at grundejerforeningens dedikerede arbejde har båret frugt – det er fantastisk godt gået.

Ingen tvivl om, at projektet vil skabe inspiration hos andre sommerhusgrundejerforeninger i Danmark.

Stort tillykke fra DN Guldborgsund, og vi glæder os til at følge projektet fremover.

Årets gode miljønyhed i Guldborgsund Kommune

Sag om slamafbrænding

Årets gode miljønyhed var en afgørelse af 27.6.2023, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet i sag om slamafbrænding ophævede og hjemviste en afgørelse om, at der ikke var ikke miljøvurderingspligt og ophævede og hjemviste miljøgodkendelsen.

Klagen var indgivet af naboer. Det var klager over larm, lugt, røg og flere retlige forhold.

DN havde efter borgerhenvendelse flere møder med kommunen om forholdene i forbindelse med afbrændingen.

Der var mange klagepunkter, men ankeinstansen valgte at nøjes med at tage stilling til to.

Hvor får vi vores sager fra

Når man ser på de sager, vi har arbejdet med i årets løb, kan man konstatere, at de er meget forskellige, både i omfang og i varighed. Den ældste sag, vi har på listen nu, er fra 2014.

De fleste sager får vi på Podio - vores sagssystem, hvor alle myndighedsafgørelser, vi er part i, ligger. I perioden 15.8.2022 til 15.8.2023 fik vi 384 sager.

Selv om det kun er meget få, vi gør noget ved, er det forbundet med tid og arbejde at gennemse sagerne.

Sager kommer også til os i form af henvendelser fra kommunen eller fra borgere.

Indimellem tager vi sager op som vi bliver opmærksomme på gennem pressen.

Vi har en arbejdsgang i bestyrelsen, hvorefter det er de enkelte bestyrelsesmedlemmer, der selv går ind og henter de sager, de vil beskæftige sig med, og ofte behandles en sag af en lille gruppe.

Det medfører, at de sager, der bliver taget op til behandling, er de sager, som et eller flere bestyrelsesmedlemmer finder væsentlige. Det betyder, at der også er sager, som ikke bliver taget op, selv om nogle måske ville synes, de fortjente det.

Vores arbejdsgang indebærer endvidere, at vi på bestyrelsesmøderne mest diskuterer de mest principielle ting og større og vigtige sager.

Nye klager

DN Guldborgsund har ikke haft nye klagesager i år.

Sager fra tidligere år

Sagen om Hejrede sø (fra februar 2020) blev afgjort 25.9.2023.

Søen har i mange år været ulovligt nedpumpet i forhold til de vandstande, der er fastsat i regulativet, uden at kommunen har gjort noget ved det. Kommunen ville nu ændre regulativet, så de nuværende ulovlige vandstande blev lovlige. Der var udarbejdet en screening, hvorpå man konkluderede, at det ikke var nødvendigt at udarbejde en miljøvurdering.

Kommunens afgørelse blev ophævet og hjemvist.

Fra tidligere år er endvidere sagen om Store Sø-løbet. Gennemgang af den lange forløb kan ses i sidste års beretning, der ligger på vores hjemmeside.

Høringer

Ofte kommer sager fra myndighederne i høring, forinden der træffes en afgørelse. Vi har ofte givet myndighederne vores faglige input til flere sager i form af høringssvar.

I år har vi afgivet høringssvar til kommuneplanforslaget og til vandområdeplanerne 2021-2027.

Ture og arrangementer

Årsmøde tirsdag d. 24.9.2022 i Virkethus

Årsmødet startede med et indlæg af Naturstyrelsen v/ forstfuldmægtig Helge Frost, som med udgangspunkt i Hannenov Skov fortalte om den nye vision, som Naturstyrelsen offentliggjorde i januar 2022, og dermed det paradigmeskifte, Naturstyrelsen står overfor:

”De statslige naturområder skal være mere sammenhængende med fokus på en mere vild natur, rig på levesteder for planter og dyr, og områderne skal give alle borgere gode rammer for friluftsliv i alle dele af landet”.

Derefter var vi en tur ude i skoven, inden der blev afholdt årsmøde jf. vedtægten.

Sommerfugletur søndag d. 23.7.2023 i Berrits Storskov ved Guldborg

På trods af regnvejre blev sommerfugleturen i Berrits Storskov alligevel gennemført med stor deltagelse (af 24 tilmeldte mødte der 18 deltagere op) og med Kurt Ramskov Laursen som sommerfugleekspert – og ikke mindst meget engagerede deltagere i et vældigt godt humør (alle iklædt behørigt regntøj, fodtøj og/eller med paraply).

Sommerfugle gemmer sig i regnvejre, så for en sikkerheds skyld havde Kurt medbragt nogle levende sommerfugle indfanget dagen før.

Men vi så tre dagsommerfugle, der blev forstyrret i deres skjulested: to engrandøje og en hvid admiral. Derudover var der en del små natsommerfugle, der også blev forstyrret fra deres gemmesteder.

Og endvidere blev der fortalt om de lokale sommerfugles levevis, flyvetider og deres værtsplanter (værtsplante = specifik plante (staude, busk, træ, græsart) hvor sommerfuglene lægger deres æg). De enkelte arter af sommerfugle har deres egne helt specifikke værtsplanter, hvoraf nogle sommerfugle kun har en enkelt eller to værtsplanter.

Uden den for sommerfuglen nødvendige værtsplante vil den pågældende sommerfugleart uddø – om ikke andet, så uddø lokalt.

En stort tak til Kurt og alle deltagerne – det er faktisk en befrielse, at danskerne stadig kan tage fri fra fjernsynet og de huslige gøremål og tage på tur i regnvejr.

Tur i Horreby Lyng d. 30.7.2023

Den sidste søndag i juli afholdt vi tur i Horreby Lyng. Vejret var fint solskin og vi nød i et par timer at gå rundt i Falsters eneste højmose.

Vi talte om det store arbejde med at sætte gang i en genskabelse af højmosen, og hvorfor man gør det.

Gennem nogle år har vi gået turen i mosen og fulgt udviklingen; vi kan se, at der er gode resultater af reoveringen rundt om i mosen. F.eks kan vi se, at tørvemosserne har fat og gror godt i prøvelfelterne. Så det er sandsynligt, at der dannes ny tørv. Desværre vil det tage flere tusind år, før mosen er genetableret.

Søndag d. 10. 9. 2023 Naturens Dag på Corselitze Gods

Det var en rigtig god dag på Corselitze Gods, hvor Skovens Hus Corselitze med deres nye informationscenter stillede bygninger og arealerne til rådighed for bl.a. DN Guldborgsund og andre foreninger og enkeltpersoner, hvor det overordnede tema selvfølgelig var naturen.

Naturens Dag var åbne fra 10.00 til 16.00 og foregik i meget fint vejr med sommertemperatur, sol og ingen regn.

Vi mødte op med vores 3 x 3 m pavillon og udstillede udstoppede dyr og udleverede forskellige materialer til børn og voksne, og fik en god diskussion om specifikke emner: husmåren / skovmåren, pindsvinet, odderen, grævlingen, egeret, invasive planter, lokale affaldsproblematikker osv.

Rundt regnet kom der nok 200 besøgende på godset denne søndag, og vores stand fik besøg af 90-100 børn og voksne, og der var ikke en eneste ”skuffet” borger på denne solskinsdag – derimod mange snakke om natur og miljø og forskellige problemstillinger angående nationale og lokale natur- og miljøsager.

Vores stand tiltrak også ”international” opmærksomhed, da der blandt de besøgende var to tyske familier, hvor den ene var meget interesseret i de udstoppede dyr, og den anden var særdeles positiv over for os som en ”naturforening,” der jo kæmper for naturen.

Andre emner

Projekt om den vilde flora i vejkanterne

I foråret 2022 begyndte vi at sætte fokus på floraen i vejkanterne. Vi henvendte os til Guldborgsund kommune, som i forbindelse med konkurrencen Danmarks vildeste kommune også havde tænkt på vejkanterne.

Lige nu arbejder Guldborgsund Kommune med at udforme anbefalinger for en mere biodiversitetsvenlig pleje af vejkanterne. Det er et større projekt, som kræver både mere detaljeret planlægning af slåningen og nye maskiner til at udføre denne. Vi håber, det lykkes.

Grønt Råd

Arbejdet i Grønt Råd giver vores forening vigtige oplysninger direkte. Desuden har Rådet eksempelvis fremmet en bedre kommunal naturstrategi og en biodiversitetspulje og arbejder på en mere naturvenlig pleje af vej- og stirabatter.

Grundvandsrådet

DN Guldborgsund er stadig medlem af Kommunens Grundvandsråd.

Der blev afholdt et længe ventet møde i Grundvandsrådet den 13. april 2023, hvor kommunen fremlagde et udkast til en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse udarbejdet i samarbejde med Rambøll i august 2022.

DN Guldborgsund har primo juni 2023 indsendt et høringssvar til Guldborgsund Kommune, hvor vi fremhæver og henstiller til, at man anvender de opstillede retningslinjer så restriktivt, som det er muligt inden for den nuværende lovgivnings rammer.

Landbrugets organisation Vkst har fremsendt et høringssvar, som hævder, at kommunens grundvandsplan på en lang række områder er i uoverensstemmelse med lovgivningen – specielt vedrørende udpegning af følsomme områder samt vedrørende prioritering af forsyning til forskellig anvendelse. Kommunen har grundet dette høringssvar sat den videre behandling af indsatsplanen i bero.

Man har bedt Rambøll om at komme med kommentarer til specielt landbrugets indvendinger – og deres forslag til evt. ændringer i indsatsplanen.

Når svaret foreligger, vil vi blive indkaldt til et møde i Grundvandsrådet.

Man håber meget på, at det vil være muligt at få indsatsplanen politisk vedtaget inden udgangen af 2023.

I Danmarks Naturfredningsforening mener vi, at vi for at bevare det drikbare grundvand skal stoppe med tilførsel af gift. Og tiden er inde til, at politikerne forbyder brug af sprøjtegift dér, hvor grundvandet dannes og pumpes op.

Det drejer sig både om BNBO og de sårbare dele af indvindingsoplandet.

Følgegruppen for Bøtø Skoven og Bøtø Nor

I det forgangne år blev der afholdt to følgegruppemøder:

November måned møde på Hotel Nørrevang, hvor følgegruppen gav kvalificerede input til friluftsplanden, der bliver udarbejdet af en ekstern konsulent.

Kommunen præsenterede Destination Sydfalster, der egentlig kun drejer sig om turisme.

April måned møde på Højskolen Marielyst, der primært drejede sig om etablering af det nye Naturrum i Bøtøskoven. Her diskuterede man ideer og forslag til indretningen med plancher, udstoppede dyr, foto med videre.

Der er nu opført et Naturrum, der fungerer som et informationsrum af meget høj kvalitet. Og selve designet og konstruktionen af rummet er udført i naturlige materialer og i bedste kvalitet. Et sådant naturrum har faktisk været på DN Guldborgsunds ønskeliste siden starten af Bøtøskoven projektet.

Friluftsplanden er lige på trapperne, og heldigvis er der fokus på beskyttelse og benyttelse i et omfang, der er i overensstemmelse med følgegruppens tanker og ønsker. Det vil sige, at decideret udnyttelse og ”tivolisering” af naturområderne ikke kommer på tale.

Derimod sættes der massivt på formidling af natur, geologi, kultur, historie osv. til gæsterne - alt sammen af meget høj kvalitet, og specielt børnene i 10-13 års alderen får meget opmærksomhed. Det er helt i DN Guldborgsunds ånd, at der fokuseres på børnene.

Bøtø Naturreservat, som omfatter i alt 400 hektar, er stadig væk en stor publikumssucces med ca. 45.000 - 50.000 besøgende om året. Og Den Danske Naturfond er stadig interesseret i at opkøbe mere landbrugsjord, hvis mulighederne byder sig.

Samrådet (Region Sjælland)

Samrådet Region Sjælland afholder to møder om året, som primært fungerer som samling for DN-afdelinger på tværs af regionen, og hvor specifikke emner kan tages op og understøttes af faglige indlæg. Samrådet beskæftiger sig primært med de for DN relevante fagområder, som Region Sjælland er politisk ansvarlig for, men tager alle for regionen relevante emner op. Det er primært fokus på miljøområdet med udvindinger af råstoffer, grøn omstilling og jordforurening og f.eks. store forureningsager.

”Brugerrådet - på og omkring farvandet Guldborgsund”

Der blev afholdt afsluttende møde torsdag d. 28. september, hvor brugerrådet formelt blev nedlagt.

Brugerrådet havde sin berettigelse, da det blev oprettet i 2014, men gennem de seneste år er rådet blevet udvandet - fokusområder er overtaget og stort set gennemført af Naturlandet Lolland-Falster.

Samarbejde

DN Guldborgsund lægger stor vægt på at samarbejde.

Vi samarbejder med de andre grønne organisationer, både i og uden for Grønt Råd.

Endvidere har DN et godt samarbejde med Guldborgsund Kommune. Vi er ikke altid enige, men vi er i dialog og hører på hinanden, og vi er glade for, at vi nu ofte bliver inddraget og hørt, når tiltag er ved at blive forberedt.

De kvartalsmæssige koordinationsmøder er et godt tiltag, som vi sætter stor pris på.

Endelig skal nævnes, at vi naturligvis også samarbejder med DN i vores nabokommuner om fælles sager, ligesom vi laver fælles arrangementer.

Afdelingsbestyrelsen

Siden sidste årsmøde har vi holdt syv møder.

Bestyrelsesmedlemmerne har mange forskellige faglige og personlige kompetencer, som de flittigt byder ind med i DN-arbejdet. Det gør, at denne lille forsamling med stor faglig indsigt kan matche de mange forskelligartede udfordringer, DN-arbejdet stiller afdelingsbestyrelsen overfor. Stor tak for indsatsen til alle bestyrelsesmedlemmerne.

Også tak til suppleanter og andre aktive, som er en stor hjælp i afdelingens daglige arbejde.

Hjemmesiden og nyhedsbrevet

En helt særlig tak til vores hjemmesideredaktører, som har sørget for, at vi har haft en ajourført hjemmeside og et nyhedsbrev. Det er en værdifuld indsats, som vi værdsætter meget.

Hjemmesiden og nyhedsbrevene er afgørende i forhold til at nå ud til de mennesker, hvis støtte vi er helt afhængige af.

Afslutning

Man kan altid diskutere, hvad det er vigtigst at arbejde med i DN. Da det drejer sig om frivillige menneskers indsats, vil valget i vidt omfang bære præg af, hvad de enkelte bestyrelsesmedlemmer finder vigtigst. Men alle DN Guldborgsunds 1.200 medlemmer er altid velkomne til at byde ind, hvis de har forslag eller ønsker at lægge en indsats i DN's arbejde.

Denne beretning indeholder et uddrag af de ting, vi har beskæftiget os med i det forløbne år.

Vi håber, at vores arbejde har været tilfredsstillende, og at man fortsat vil støtte op om DN lokalt, så vores forening og vores sag fremover kan tale med samme folkelige slagkraft.